

3KП m/p (M)
338

Всѣмъ женѣмъ пролетареевѣмъ, савоеножатеес !

L $\frac{3}{91}$ (P)

Кас јасин partijas beedram?

Otrs isdewums.

1925. g.

L. A. B. isdewneeziba „Spartaks“.

Verlag von ...

Das Buch

des ...

von ...

1891

Verlag von ...

0309069238

	L. V. B.
Nr.	In. 169736

Stadeht strahdneekam jabuht komunistam?

Kapitalistiskā jābedriškā eefahrta ir jābedribu šadaliuši divās galvenās jābedriškās šķirās. Pee pirmās neleelās bagatneeku šķiras peeder fabrikanti, bankēeri, leektirgotaji, leelo namu, fugu, semes, u. t. t., ihpašneeki, kuru rokās atrodas wiši tee rašchojamee lihdsjeki, kuri wjadšigi lai rašhotu katram jābedribas lozeklim nepeezeešamās mantas. Otrā pušē atrodās wiša leelā nabadšigo darba laušchu maša: pilšehtas un lauku strahdneeki, nabadšigee šihšjemneeki-jaunšaimneeki, šihšee amatneeki un žiti lihdsjigi darba žilweti.

Šcho diwu galweno šķiru šawstarpejās atteežibas ir tahdas, ka weenā pušē walda pahrpilniba, bagatiba, lepna ijdšihwe, išwirtiba un lihdsjigas leetas; otrā pušē—galiga nabadšiba, pošta, truhkums, šlimibas, bads un agra nahwe. Bagatneeku kapitalistu šķira, kura pee kapitalistiskās eefahrtas ir ari galwenā noteizeja walšts dšihwē un likumu došchanā, dara wišu, lai strahdajošchām darba tautas mašam nowilktu ahdu pahr azim „likumigā“ fahrtā. Uš katra šola šchi šķira ženšchas išmantot un iššuhkt strahdajošcho mašu, lai pati waretu dšihwot bagatibā un išwirtibā. Wišur, kur ween wiņa nešastop organišetu strahdneeku pretšparu, wiņa maškā strahdneekem tahdas darba algas, kuras ne tuwu nenodrošchina eekšistenzes minimumu. (Peem., šeewešchu, pušaudšchu un weenfahrišcha strahdneeka algas.) Bes tam kapitalisti, kad tas wiņeem išdewigi, išweešch strahdneekus weenfahrišchi uš eelas besdarbneeku rindās — wada un aukštumā, bes kaut kahdas likumigas eepšehjas rāppetees par šawas dšihwibas uštūrešchanu.

Bet katras dšihvas buhtnes pirmà instinktiwà weh-
leschanàs un teekšme ir dšihwot-ekšistet. Tadehl ari
strahdneeku dabiskà wehleschanàs ir par šawu darbu e-
guht tahdu algu, ka wini waretu dšihwot un ušturet ša-
wejus. Bagatneeki-usnehmeji strahdneekem šcho teekšbu
leedš un maksà daudš masat ka nepeezeeshamš dšihwes
usturam.

Teekšme dšihwot strahdneekem diktè nepeezeeshamibu
organisetees un west zihnu par šawa stahwofla ušlabo-
šchanu. Komunistiskà Partija ir strahdneeku šakiras
zihnitaju preekšpuls. Wina par šawu pirmo ušdewu-
mu šprausč zihnu par to, lai strahdneekem par wina
darbu tiktu maksata tahda alga, ka wini waretu west zil-
wezigu dšihwi. Bet tà ka kapitalistiskà šabeedriškà ee-
fahrtà, kapitalistu šakira ar wišem šawas waras lihdsel-
keem grib strahdajoscho tautu nospeest galigà werdsibà
un padarit pilnigi atkarigu no kapitalistu šehlastibas,
Komunistiskà Partija par šawu tahlako mehrki šprausč
pahrweidot kapitalistisko šabeedriško eefahrtu komunisti-
škà eefahrtà. Tas ir tahdà eefahrtà, kur par šawu dar-
bu un šaweem darba augleem lems pašchi raschotaji, wi-
ša strahdajoschà darba tauta.

Strahdneekus no kapitališma ismantoschanas war
atšwabinat tikai wini pašchi. Bet tas naw eespehjams
atšewišchki stahwošcheem strahdneekem. Tas eespehjams
tikai zaur weenibu, zaur organizaciju, kura par šawu
mehrki šprauduši nesaudšigu zihnu pret kapitalistisko
ismantoschanu un par kapitalistiskàs šabeedribas
pahrweidoschanu tahdà šabeedriškà eefahrtà, kurà no-
teizoschais wahrds buhs pašchai strahdajoschaj tautai.
Tahda organizacija ir Latvijas Komunistiskà Partija,
tadehl katra strahdneeka peenahkums un tuwakais dših-
wes ušdewums ir: tapt par komunistu.

Kas ir komunistš?

Komunistš, wišpirms, ir apšinigs strahdneekš. Pro-
ti, tahds strahdneekš, kuršch apšinigi šaprot un išjuht to

ahrfahrtejo netaisnību, kuru strahdajoschaj tautai nodara kapitalistu šķīra. Komunistis ir arī tahlredjigs strahdneeks, kūršč saprot, ka strahdneeku stahwoflis nav uslabojams zaur muguras lozischānu, luhgščānos jeb kopderbibu ar kapitalistu šķīru, bet gan ašā nešaudsigā zihnā pret šcho šķīru. Komunistis ir strahdneeks, kūršč šin, ka strahdneeku šķīru var atšwabinat tikai organizets spēhks. Komunistis ir strahdneeks, kūršč drošči stahjas strahdneeku preeščipulka, Komunistu Partijas, pirmo zihnitaju rindās un drošči pazel zihnās karogu par strahdneeku šķīras atšwabinaščānu no werdsibas waščam.

Kahdi peenahkumi komunistam pret strahdneeku šķīru?

Komunisti nav kaut kahda atšewiščka zilweku grupa, kura usstahda šinamus mehrkus un wed zihnu par wianu šašneegščānu šawu peršonigo interešču dehl. Komunisti ir neščķirama strahdneeku šķīras šastahwdala. Komunistu peenahkumi pret strahdneeku šķīru tahdi, kā rokas, kahjas waj zitas ķermena dasas peenahkumi pret pahrejo ķermeni. Wehl wairak. Komunistu Partija ir strahdneeku šķīras šmadšenes, kuru usdewums domat un pastahwigi buht nomodā par strahdneeku šķīras labšlahjibu. To, ko šin apšinigais strahdneeks komunistis, wiašč dara šinamu wiaščai strahdneeku šķīrai. Netaisnību, kuru wiašč ijjutis un šapratis, winaš zehlonuš, wiašč dara šinamus wiaščai strahdneeku šķīrai. Atšinu, kuru wiašč eeguwis zaur šawu tahlredšibu, ka strahdneeku stahwoflis ir uslabojams tikai nešaudsigā zihnā, wiašč paušč tahlak un dara šinamu wiaščai strahdneeku šķīrai. Winaš jašauz, un wiašč šauz strahdneeku šķīru zihnā par darba tautas ušwaru.

Strahdneeku šķīra un Komunistu Partija ir weens. Ša šchodeen daudši strahdneeki to wehl nav šapratuschi, tas neko nenosiēmē. Zihna par šawu ekšistenzi tatru ap-

finigu strahdneeku nowedis komunistu rindās. Komunistu galvenais peenahkums rahdit strahdneeku šķīrai zeku uš komunistisko apšinu un zihnas gatawibu. Komunistu peenahkums — atwehrt strahdneeku šķīrai azis, faut ari wiašč pats pee tam bojā eetu.

Strahdneeku šķīra, neškatotees uš nepeteekošču apšinu un wehl mašu aktivitati šinamos wehsturifos momentos, no šawa leelā ušdewnma — galejās leelās zihnas pret kapitalismu — neišwairišeēs. Šči zihna ir tikpat neišbehgama, kā deena pehz nafts. Tam tā jābuht, un tas tā buhs, neškatotees uš to, ka dašči sošialnodeweji to gribetu zitadi.

Komunistu peenahkums ruhpetees lai strahdneeku šķīra buhtu šagatawota leelajai zihnai un ušwarai.

Rahdi peenahkumi komunistam pret šawu partiju?

Komunistu partija naw diskusiju klubs jeb tikai išglištibas beedriba, wina ir zihnas organizacija. Tadehl katram apšinigam strahdneekam, kuršč eestahjas winas rindās, jāušnemas šwarigi peenahkumi, kuru ušdewums šargat ščo zihnas weenibu, ruhpetees par winas štiprumu eekšeenē un nodroščinat winu pret ušbrukumeem no ahreenes. Šcheit pirmā weetā šahw šawu ušdewumu apšiniga un nekawejoščha išpildišchana. Turpmakās nodalās mehš eeweetošim noteikumus, kuru apšiniga išpildišchana nosihmē wislabako muhšu zihnas weenibas štiprinašchanu. Bet pirms wehl pahris wahrdu par ziteem peenahkumeem.

Wispirms, šaprotams, jāšin šawas partijas programma un taktika, kahdu nošpraudušči kongreši un partijas konferenzes. Programa un taktikas rezoluzijas ir muhštr zihnas zela rahditaji. Neišlaist no azim šchos zela rahditajus, komunistu pirmais ušdewums pret šawu partiju.

Komunistam ir jābuht ššaidribā par to, ko grib wina partija. Ja wina leekas kas neššaidrs, nešaprotams,

wina peenahkums cerebrosinat diskusiju jautajuma nostaidroschana.

Komunists ne uf azumirkli nedrihst aismirst, ka winsch naw tikai atsewischs indiwids, bet ahrfahrteji swarigas organizazijas lozeklis, kura kluhdas un nolaidiba faitē neween partijai un pahrejeem partijās beedreem, bet ari wisi strahdneeku schkirai.

Katrs partijas darbs jaispilda akkuratī un noteikti. Usliftee peenahkumi nedrihst palikt neispilditi. Draudochas breesmas newar buht par eemeslu šawu peenahkumu neispildischana. Neispildischanu war attaisnot tikai sifiska nespehja, respektiwi, peepescha šaslimschana.

Komunista peenahkums ir ari usmanigi šekot šawas partijas literaturai. Ar wisleelako usmanibu jalasa illegalee isdewumi, kuri weenige ir ilegalās organizazijas nostaidroschanas awots un prinzipielās un taktiskās linijas rahditaji i iddeenischkâ zihnâ, i wispahrejos zihnas losungos internazionalos apmehros.

Strahdneeku zihnas orgaņizazija newar pastahwet beš lihdsfleem, kuri wajadsigi agitazijai un propagandai, tadehl katra komunistu partijas beedra peenahkums ir maksat, šaweem apstahfleem peemehrotu, beedru naudu.

Katram komunistam ir jasin, ka winsch ir loti swarigs un nepezeeschams šawas organizazijas lozeklis, tadehl, ispildot partijas darbu, winam jazenschās to weikt ar wismasako risku. Nekad nedrihst weeglprahctigi, beš speedochas wajadsibas, šewi islīk newajadsigam riskam.

Partijas darbs ir jaispilda. Bet šimtreis wehrtigaka šchi darba ispildischana ir tad, kad winsch teek isdarits beš riska, respektiwi beš eekrischanam. Tadehl darbâ jaewehro wisstingrakâ disziplina un konspirazija.

Konspirazija partijas darbâ.

Katras ilegalas partijas galwenais pamats, tâ šekot diwehsele, ir konspirazija. Partija, kuras stiprâ puse buhs konspirazija, weenmehr maksat žetis no eekrischa-

nam un aresteem, bet isnihzinat ichahdu organizaziju ne-
spehs nekahds pafauls spehks. Konspirazija, fapromi-
tams, jau ir eeauguši muhfu ilegalās partijās buhtibā,
tomehr peedsihwojumi muhs mahza, ka preefch jaun-
teem beedreem ir loti noderigi dot sinamus rakstītus aī-
rahbijumus:

1) Samā dsihwē un darba weetā Komunistu Partijas
beedrs ahreji ne ar ko nedrihft atschkirtees no jawas
apfahrtnes. Winſch jawā darba weetā ir apsinigs un
dod aīsrahbijumus tā arodbeedribas beedrs, bet nekad
paleelīſchanās dehl nedod faprašt ka winſch ir partijas
beedrs.

2) Partijas eefſchejā darbā nekad nedrihft īspauft to
lomū, kahdu spehlē partijas darbā. Organizazijas aī-
fardſibas intereſes ſcheit praſa wiſtingrafo konſpiraziju.
Par to, kahdus amatus eenem weens waj otrs partijas
beedrs, drihft ſinat tikai tee, kureem ar wineem ir da-
riſchanas, pee kam nekad nedrihft īspauft iſho noflehp-
mu. Ne ſem kahdeem noteifumeem partijas darbīneeku
wahrdus nedrihft ſinat ahropus organizazijas ſtahwo-
ſčas perſonas, kaut ari winas buhtu wiſtuhakee ra-
dīneeki.

3) Perſonas, turas paſihft tikai no pulzinu, beedru
maſu ſapulzem waj konferenzem, ſatekot uſ eelas, ne-
drihft ſweizinat, jo zaur to war wehrst uſ ſewi jeb otru
beedri ſpeegu uſmanību, ja weenam jeb otram ſeko.

4) Sehſchu un ſapultſchu organizēšanas „jawas“
un paroles drihft ſinat tikai tee, kureem uſ ſehdem ja-
eerodas. Smarigatos gadījumos tikai atſewiſchki orga-
niſatori.

5) Egot uſ ſehdem, nedrihft nemt lihdsi kompromite-
joſchus dokumentus. Tapat dsihwoklis jaatſtahj tihrs.
Egot uſ ſehdem, katru reiſi eeteizams īſdarit pee ſewis
maſu „kraiſchanu“, lai pahrlēezinatos waj kabatās naw
aīsmirſuſchās kaut kahdas kompromitejoſchas peefihmes.

Ne sem kahdeem noteikumeem nedrihkt uš japulzi nest lihdzi ilegalu literaturu.

6) Nekad nedrihkt nehst sew lihdzi jeb glabat wahr- dus un adrešes, ja wini naw peeteefošči šašchifreti. Wi- spahr adrešes jazensčas atminet, bet ja tas naw eespeh- jams, tad peerakstičhanu maškot, nerakstot pareisu adre- ši, bet eelas un dšihwofla numuru atsihmejot starp zi- teem skaitkeem. Wispahr peesihmes drihkt buht tifai kà palihga lihdžeklis atminai. Bot pee tam jaeewehro, ka pareiša adreše katrà šinà jaiin. Nekad nedrihkt pehž beedra dšihwofla apklaufitees pee mahjas eedšihwota- jeem. Zaur nolaidibu adrešu šinà areštu gadijumos war eegahst netikai atšewiščkus beedrus, bet ijsaukt weše- las organizācijas. Weenmehr japatura prahtà, ka par- tijas darbineešs — organizators, aiš kura neušmanibas, pawirščibas waj nolaidibas waldibas agentu rokàs no- kluhst partijas beedru wahrdi un adrešes — ir neapsi- nigs nodewejs.

7) Nedrihkt atklahti jawà istabà glabat nekahdus kompromitejoščus, beedru darbibu peerahdoščus doku- mentus un ilegalu literaturu. Zabuhst weenumehr ga- tawam ari pret nejauscheem gadijumeem, negaiditu are- štu, kratišchanam u. t. t., kad „tihrs“ dšihwoflis beešči ween war buht labakais glahbejs. Stingri jaškatas uš to, lai dšihwofli nenomehtajas atšewiščki eksemplari ile- galas literauras, kura wehšak war aišmirštees. Šahhdi nomehtati eksemplari beešči ween war wehšt uš šewi gadijuma apmekletaja ušmanibu un beedrus nodot kà komunistus.

8) Katrs partijas beedrs ir partijai wajadšigs un nepeezeeščams, tadehl wina šwehts peenahkums ir šewi „taupit“. Partijas darbu išpildot, nekad nedrihkt šewi rišket bej wajadšibas. Pee literaturas išplatīšanas un lihdžigeem ušdewumeem jarihkojas ar wišleelako uš- manibu. Pee tam wehl šewiščka ušmaniba japeegreešč tom, kahdu darbu kuruš beedrs išpilda partijā.

Partijas zentralo eestahšchu waj organiaziju organizatora arests weenmehr eenes leelus trauzejumus organiazijas darbâ, tadehl buhtu nepraktigi, ja tahds organizators šewi risketu, isplatidams literaturu. Tas zitu beedru usdewumis, kuri šcho darbu war weift ar masaku risku.

Partijas darbs jaispilda, bet weenmehr ar wisleelako usmanibu un šaprahtu.

9) Partijas organizatoreem un wadoscham perjonam, šewišchi ilegalâm, jabuht loti usmanigâm, peedalotees publiskâs šapulžes un demonstrazijâs.

Partijas darbineekeem nefad naw eeteizams atklatâs weetâs parahditees diwatâ waj wairakeem kopâ. Šo atbildigaks tahda beedra darbs, jo leelako no wina japraša usmaniba.

10) Nefad nedrihšt leelitees, resppektiwi stahstit ziteem par padaritu waj ustizetu partijas darbu. Šo masal perjonas par beedra darbibu sinâs, jo droščaks winsch buhs pret aisdodomam. Partijas usdewumi jaweiz konšpiratiwi un par wineem drihšt sinat tikai sinama darba dalibneeki.

Weenumehr jajargâs lai šarunas par partijas leetom nenoklausas šweščas aušis.

11) Wedot legatu propagandu, wahzot seedojumus eekritušcho pabalstam un lihdsigâ legalâ darbâ, nefad nedrihšt atklast jawnu peederibu pee partijas. Beeteek, ka šimpatise partijai. Tapat jarihkojas, šagatawojot jaunus beedrus — lihdsjutejus. Tikai kad jauno beedri eewed pulzinâ, ir jaatsihstas, ka ari pats ir beedrs.

12) Šjot partijas darbâ, us šehdem un šapulžem, usmanigi neuskrihtošchi janowehro, waj nefeko špeegs. Ša manams kas aisdomigs, jamaina zelsch, lai pahrleezinas par aisdomu pareišibu. Ša aisdomas apstiprinâs, us šehdi neeet. Šewišchi jausmanas beedreem, kuri nahtschi aisdomâs waj tikušchi aresti, jo tahdus beeschi atšwabina, lai ismantotu kâ makschkeri pahrejo beedru isker-

ſchanai. Tahdeem beedreem labakais us laiku no atbildi-
ga partijās darba atturetes.

13) Ispildot partijās darbu, weenumehr jabuht ga-
towam, ka katru brihdi war isnahkt darisĥana ar poli-
tiſkās apſardſes agenteem, tadeht weenumehr eepreeſĥ
jaapdomā warbuhtejās breeſmas un jaſagatawojas, lai
buhtu pee roſas wajadſigās atbildes, kaĥdā noluhkā at-
rodas zelā, ſinamā dſihwofli, waj zitā weetā? Jaee-
wehro aukſtaſiniba un eekſĥejs meers, jo paſĥa apju-
kums ir kaitigaks par wiĵu. Kompromitejoſĥas peeſiĥ-
mes lihdsi neĵot ir jaerihkojas tā, ka minas war weegli
isnihzinat. Faktiſkos peerahdijumus jazenſĥas isnihzi-
nat par katru zenu.

14) No ſatikſchanās ar kompromiteteem beedreem, ziĥ
ween tas eepĥejams, jaiſwairas, bet konſpiratīvus
dſihwoflus pee tahdeem beedreem neturet ne ſem kaĥdeem
noteikumeem.

15) Satikſchanās weetās ziĥ beeſĥi ween eepĥejams
jamaina, lai nedaritu ſpeegeem to preeku ſinamās wee-
tās beeſĥi redſet jau eewehrotās ſejas.

16) Perſonigā dſihwē jazenſĥas peemehrotees ap-
kaĥtnei. Nedriĥſt neĥſat uſkriĥtoſĥu ſihmigu apĥehr-
bu, waj zitadi wehrſt uſ ſewi uſmanibu. Iſſſatā jazen-
ſĥas buht par maſas zilweku.

17) Neĥad nedriĥſt uſturet nekaĥdus ſakarus ar
ſĥaubigām neſinamām perſonam. Tapat nekawejoſĥi
japahrtrauz ſakari ar aiſdomās nahfuſĥeem partijās
beedreem, lihdsi leetas noſkaidroſchanai. Œĥai ſinā ja-
eewehro wiſſtingrakā diſziplina.

18) Nedriĥſt atklahti glabat zitur dſihwojoſĥu bee-
dru adreſes, fotogrāfijas, wehſtules un lihdsigās leetas,
kuras war wehrſt aiſdomas neween uſ ſewi paſĥu, bet
ari uſ ziteem beedreem.

19) Wiſeem lihdsĥeem jazenſĥas iſbeĥgt areſtus.
Ilegalai partijai naw wajadſigi mozeĥli, bet dſihwi dar-

bineefi. Zlegalam darbam nešas naw tiš faitigs, kà beedri, furi jau bijuſchi areſteti.

Tahdi galwenos wilzeenos ir muhju aifrahbijumi par konſpiraziju. Konſpirazijas galwenais uſdelwums palihdſet beedreem iſwairitees no politiškàs apšardses lamatam un areſteem. Scheit, ſaprotams, naw eeſpehjams uſſkaitit wiſus konſpirazijas ſihkumus, tos beedri paſchi pratis wiſlabafi peeleeetot praktiškà darbà. Bet wini jaeewehro, to praſa paſchu beedru un, galwenà kahtà, partijas intereſes.

Kà iſturetees pee areſteem un nopratinatſhanas?

Zai ari zif konſpiratiwi beedri nebuhtu ſawà darbà, pilnigi iſwairitees no areſteem nefad nebuhs eeſpehjams, tadehl ir loti no ſwara ſinat, kà beedreem iſturetees pee areſteem un nopratinatſhanas. Zihnà pret Komuniſtiſko Partiju waldoſchàs ſchkiras un wal dibas iſleeto wiſus lihdsjeklus, kadehl ari partijas darbiba ir ſewiſchki apgruhtinata un praſa leelus un ſmagus upurus. Schoš upurus beeſchi ween wehl pawairo partijas beedru nepratigà rihtziba, it ſewiſchki iſtureſchanas pee areſteem un nopratinatſhanas. Ar ſawu neapſehribu, nepahrdomatàm atbildem, uſtrauſſchanos, lehttizibu uſ wiſeem pratinataju eegalwojumeem beedri beeſchi ween nodod ne tifa ſewi, bet ari wehl zitus, ſapinas ſawos paſſaidrojumos pretrunàs tiſtahl, kà paſchi apjuht un atrod par wajadſigu atſihtees, nereti pat tahdàs leetàs, kuràs pateefibà tee nemaj naw peedalijuſchees, bet kahtas teem uſteepj pratinataji. Tamdehl partijas Zentralà Komiteja, iſpildidama VII. kongreſa lehmumu, iſſtrahdajuſi te peewesto inſtrukziju, kura pamatota uſ lihdsſchinejeem partijas peedſihwojumeem. Zàs apſiniga iſpilditſhana ir partijas un ari paſchu beedru droſchibas intereſes. Partijas diſziplinas kahttibà pee tàm japecturas wiſeem partijas beedreem.

1) Bee aresteem, nopratinaſchanas, ſpihdſinaſchanas, teeſas, ſoda iſſzeefchanas, — paturet weenmehr prahtâ ka mums te dariſchana ar ſew naidigas ſchiras laudim, kuri zihnâ pret mums ir ſpehjiigi uſ wiſu ko. Partijas beedrs ne uſ mirkli nedrihtſt aiſmirſt, ka kapitaliſtiſkâs eefahrtaſ likumi, teeſibas, morale, winaſ pateeſiba, taiſniba naw muhſu, ſtrahdneektu, bet gan mums naidigu eeſtahdijumu jehdſeeni. Tandehl katru pratinataja norahdijumu uſ atſihſchanos, pateeſibas atklahſchanu, pahreeſchanu „likumajargu“ deenastâ mums eekſheji kategoriski janoraida, neleekot to manit nopratinatajeem. Winau pahrelezinaſchanai nekad netizet, kaut ari winau runas iſklaufitoſ ſtipri ween pahrelezinoſchâs.

2) Ahreji iſturetees, kâ kahrtigam pilſonim peenahkaſ pehz ta ſozialâ un ſabeedriſkâ ſtahwoſka, kahdu beedrs eenehmis un kahda wina perſonigâ dſihwes eefahrta bijuſi areſta brihdi, lai iſtureſchanâs nenahktu pretunâ ar aſinredſameem fakteem. Peem., newar iſliktees par deewtizigu, ja dſihwoſki ir grahmataſ maſſiſtiſkâ garâ. Tad jaſpehlê aſſiniga ſtrahdneeka waj nenoteikta wirſeena ſozialiſta loma. Bet nekad neatſiht pee areſta un nopratinaſchanas ſewi par komuniſtu waj ar teem ſakara ſtahwoſchu, kaut ari buhtu uſ to teeſchi norahdijumi un peerahdijumi.

3) Birms un pehz areſta wiſu kompromitejoſchu parteiſki-komuniſtiſkâ ſinâ zenſtees iſnihzinat neuſtr'htoſchâ kahrtâ. Ja taſ tomehr neiſdodâs, tad pee areſta un kratifſchanam neiſrahdit tomehr ne maſakâ uſtraukuma, jo weenmehr wehl paleek warbuhtiba, ka meklejamais paliks neuſeets. Jo meerigakſ buhſi pats, jo pawirſchaka buhſ ari kratifſchana un kratitaja uſmaniba. No paſcha iſtureſchanâs beeſchi ween atkaraſ ari pats areſts. Ja neuſtrauzaſ — maſak aifdomu.

4) Ja pee areſta waj kratifſchanam ari kaſ teek atraſts, tad par ſawu to neatſiht (ja atraſtaſ ir pateeſi ſmagi kompromitejoſchâs, kâ, peem., nelegala literatura,

partijas pahrskati, konspiratīvi raksti, tapat eerotšči, furus parasti mehds „eebahst pašči fratitaji“), jo noleegšhana nefad nefaitēs, bet atšihšchanās weenmehr faitēs. Za war isnahkt neweetā waj pahragra. Za dod eemešlu tuhlitejai kwertšchkinaschanai un pat špihdsinashanai, lai isspeestu tablatu atšihšchanos.

5) Pee fratishanam politiskās apšardses agenti un polizija beeschi praktisē „peerahdijumu“ peeseešchanu, taš ir, eenahkt dšihwofli, kahds no teem nemanot nobahšch „peerahdijumu“ wišstokli un pehz tam „atrod“, peeraktot to kratamam. Bijušči gadijumi, kad to isdara jau pirms aresta: deenu waj pat agrak kahds no agenteem, apmeklejojot dšihwofli kahdā neufkrihtošchā „wajadsibā“. Uš to jabuht usmanigam. Kratitajus laist eekšchā tikai tad, ja lihdsi ir šaimneeks waj šehtneeks, lai buhtu leezineeki (to praša ari likums). Prašit, lai fratishana notiktu pašcha klabtubhtnē; šekot šmalsti fratitaju rihzibai. Katru fratitaju peelaistu nelikumibu ismantot apmaiņojumu noraidišchanai un atrasto peerahdijumu noleegšchanai.

6) Ja dšihwofli ir kahda šatiskšchanās weeta, peenahkšchana, šehdes u. t. t., tad eepreekšch paruhpetees, lai katram peeejošcham buhtu redšams (waj žitadi šinams), waj war eet eekšchā waj ne. Wišmaj pa nokti dšihwoflim jabuht noslehgatam un agrak neweenu eekšchā nelaišt, pirms norunatās šihmes naw isņemtas un gadijumos, ja juhtams ka nahzeji ir „kungi“, pat isnižinatās. To darit ari tad, ja nahzeji dod norunato šwanu waj klawejumu, jo ari tee war nahkt šinami politiskai apšardsei waj weenkahršči šakrist. Pee aresteem jazenšchas padot šinu brihwā ešošcheem beedreem par arestu un dšihwofla eekrišchanu, iswairitees pee tam no wehstuku rakstishanas. Preekšch tam starp žitu war eepreekšch jau norunat ari breešmu signalus, furus pateikt tikai šewišchki ustizameem beedreem. Ja nahzeju škaitš neleeks, wehlamat preekšch katra šawa šihme. Žadara wi-

fu, lai eekriřšanas gadījumā nerautu lihdj zitus beedrus, no ka zeeřch partija un ari pařcha leeta top řaresĉigitaka un mařinas zeribas tiřt waķa.

7) Pee nopratinasĉanas runat weenfahřĉi, peĉz eeřpeĉjas mařak, bet nekahdā řinā nerahdit „bailigu ģihmi“. Atbildet tikai ihři uř jautajumeem. Par ko nejautā, no řewis neko nestahstit. No řihkumeem, kur war nahkt preeřĉhā wehl zitu leezibas waj pretinrunajořĉi fakti, atturetees un peelaiřt wairaf warbuhtibas, neatzereřĉanos. Ari par řewi un ģimeni řneegt tikai ihřas řinas. Pařinas nenofaukt. To prařit pratinatajeem naw teeřiba. Zitus řawā leetā neeepihť. Pařihřĉanos ar beedreem, kurus nořauktu pratinatajs, noleegt, ja tikai ar wineem pařĉeem eeppreeřĉ naw norunats zitadi. Bet i tahdā gadījumā, ja wini wehl ir břihwā waj ari naw areřteti řakarā ar pařĉu, noleegt.

8) Par peederibu pee partijas un preeřĉhā liřtos „greĉkos“ neatřihtees. Ja buĉs wajadsģigs, to warēs darit teeřā. Ģewiřĉki uřmanigam jabuĉt eeppreeřĉejaš ismeķleřĉanas laiķā, kad leeta wehl atrodas pol. apřardřē, jo peĉdejaš iřleeto wiřmařako nopratinamā neapdomatu iřteizeenu un wiřbeeřĉak řeras pee řpiĉdřinařĉanas, ja redř, ka pratinamais ir řahzis ko teiřt un aprahwees. Wahja rakřtura beedreem jaatģahdina, ka wiřleelakā walřirdiba un pat beedru nodořĉana no řpiĉdřinařĉanam tomehr neglahbj. Jo wairaf kaĉds plahpās, jo wairaf no ta prařis. Draudu un řpiĉdřinařĉanas gadījumā wiřlabaf atteiķtees no jeb kaĉdeem pařkaidrojumeem (ta ir fatra nopratinamā liřumiga teeřiba) un peeprařit profurora iřřauķĉanu, řategoriski prařit protofolet faktus par draudeem un řpiĉdřinařĉanu, tařlafus pařkaidrojumuš dodot tikai profurora řlaĉtbuĉtnē.

9) Nekahdās „neofizielās“ řarunās ar nopratinatajeem (ari profuraturas eeredneem, zeetumu inřpektoru, dařĉadām waldbibas waj řaeimas ismeķleřĉanas un rewiřijas komiřĉjam) un walřirdibā neelaiřtees. Ģauta-

jumus par jaweem usfateem waj noraidit waj ari wis-
mas nekahdās debatēs neelaištees, jo ar to pratinatajs
grib eewilkt pratinamo šarunās, lai tas aismirstos un
uļ nejaufšeeem jautajumeem isteiktu kahdu neapšwehrtu
wahrdu, waj ari weenkahršchi ispehtit pratinamā perso-
nigo dšihwi, raksturu un paraščas, lai to labak apstrah-
datu. Jo masak runat, jo labak. Prasit leetas ahtraku
noskaidroščanu un atšwabinaščanu.

10) Netizat pratinataja stahšteem par zitu atšihča-
nos, par atrašteem peerahdijumeem, bet wišu noleegt.
Noleegt ari tad, ja teef rahditi nopratinasčanas proto-
koli, kas zitu atšihščanos apstiprina, jo tee war buht
wiltoti. Netizet un neatsihštees pat tad, ja dod eespehju
teeščhi pahrleezinatees (noklaušičhanās blakus istabā,
peršonu preeščhā stahdiščana u. t. t.), ka ziti pateesi ir
atšinuščees, jo wini war buht špihšinati, waj ari ap-
mahniti. Tahdas leezibas pee ismekleščanas teefneščha
waj teešā noleedsamas, kā ar draudeem un špihšinasča-
nu išpeestas, kamehr wišu atšihščanās leetu padara par
šaudetu. Neatsiht ari preeščhā stahdamās peršonas. Ja
wajadsēs, to warēs darit wehlat, kad buhs bijuši eespehja
šasinatees ar ziteem leetas dalibneekēm ne nopratina-
taju klahtbuhtnē un ne politiškā apšardšē.

11) Politiškā apšardšē uļ wišu škatitees aišdomigi, jo
tur ari šeenam ir azis un aušis. Regrošit šawu išture-
ščanos ari tad, ja eš atštahts ar kahdu beedri weenatnē,
jo droščhi ween kahds juhs nowehro: waj nu no pahre-
jeem aresteteem (beeschi ween tee ir pahргеhrbtī špeegi),
waj ari no kahdas šlepenas azs. Tikai pehž ruhpiģas
pahrbaudiščanas, ka teeščham naw leezineefu, war pa-
teift wisnepeezeesčamačo, atturotees ari te no leetas
wakširdibas, jo nekad newar šinat par zik otrs beedrs
išturs šwerkščhinasčanas mozibas. Ne politiškā ap-
šardšē, ne zētumā neustizetees wišadeem šawus patalpo-
jumus peedahwajosčeeem garineem, jo pa leelakai dalai
tee nahf ar šauneem noluhfeem iššpeegot un šmagaf ee-

gahst. Ari nesiameem waj maj pasihitameem beedreem neustizetees. Bee farakstischanas buht sewischi usmanigam.

12) Nopratinaschanâ, ja leetâ war buht dariščana ar rokrastu, paščam protokolu nerakstít, ja to teešči neprasa ekspertiše. Parakstot protokolu, neušrihtoiščâ šahrtâ japahrleezinas waj sem protokola naw šahds zits dokuments, uš kura war nofopetees paraksts. Zapat šihti japahrbauda protokola šaturš waj tas šaškan ar isteikto un ir labwehligš paščam. Ja ne, japrasa protokola atteeziga grosiščana waj ari, ja nopratinatajš to nedara, jaatteizas no protokola parakstisčanas. Parakstotees jaewehro, lai šarp protokola pehdejâm rindinam un parakstu nepaliktu wairak par pušrindas platuma balta, jo „kungi“ mehdi wehšak peerakstít protokolâ to, šas naw teiktš, ja paleet brihwa telpa wirš paraksta.

13) Ne eepreeščejâ ismekleščanâ, ne zeetumâ, ne pee teešas nekad nepadotees ismišumam, mašduhščibai, bet weenmehr buht šingram šawos isteizeenos, pahrlleezibâ un apnehmibâ, jo tas wisdrihsakais zekšč uš labu isnahkumu. Lai ušturetu mošču garu, jaruhpejas par wešelibu, žif to nu atkauj zeetuma apštahki. Brihwais laiks jaišleeto paščišglihtibai, šawas apšinas nozeetinasčanai un iskopščanai, rakštura noruhdiščanai. Zeetums ir katra revoluzionara škola. Zeetumâ komunistam jabuht šolidaram ar šaweem beedreem, jaturpina darbs ari te. Bet leeka un šaitiga ir pahrmehriga bramaniba, šas daudšrejš neweetâ un pašliktina apštahklus, egruhšč weenu, otru ismišumâ. Moziščanas, šihibšinasčanas, šas dašchrejš nahš preeščâ, nedrihšit eebeedet neweenu komunistu. Pret tam jazihnas protestejot, iššaužot profuroru, ahrštu. Bet nekahdos apštahklus nedrihšit atšihtees, sewi waj zitus aprunat ar noluhku išbeigt šahšakas šihibšinasčanas waj šodu. Buht šingram šawos isteizeenos, nepeelaišt pretrunas, nerahdit apjukumu. Mašduhščiba, atšihščanâš tikai pawairo mozitaju me-

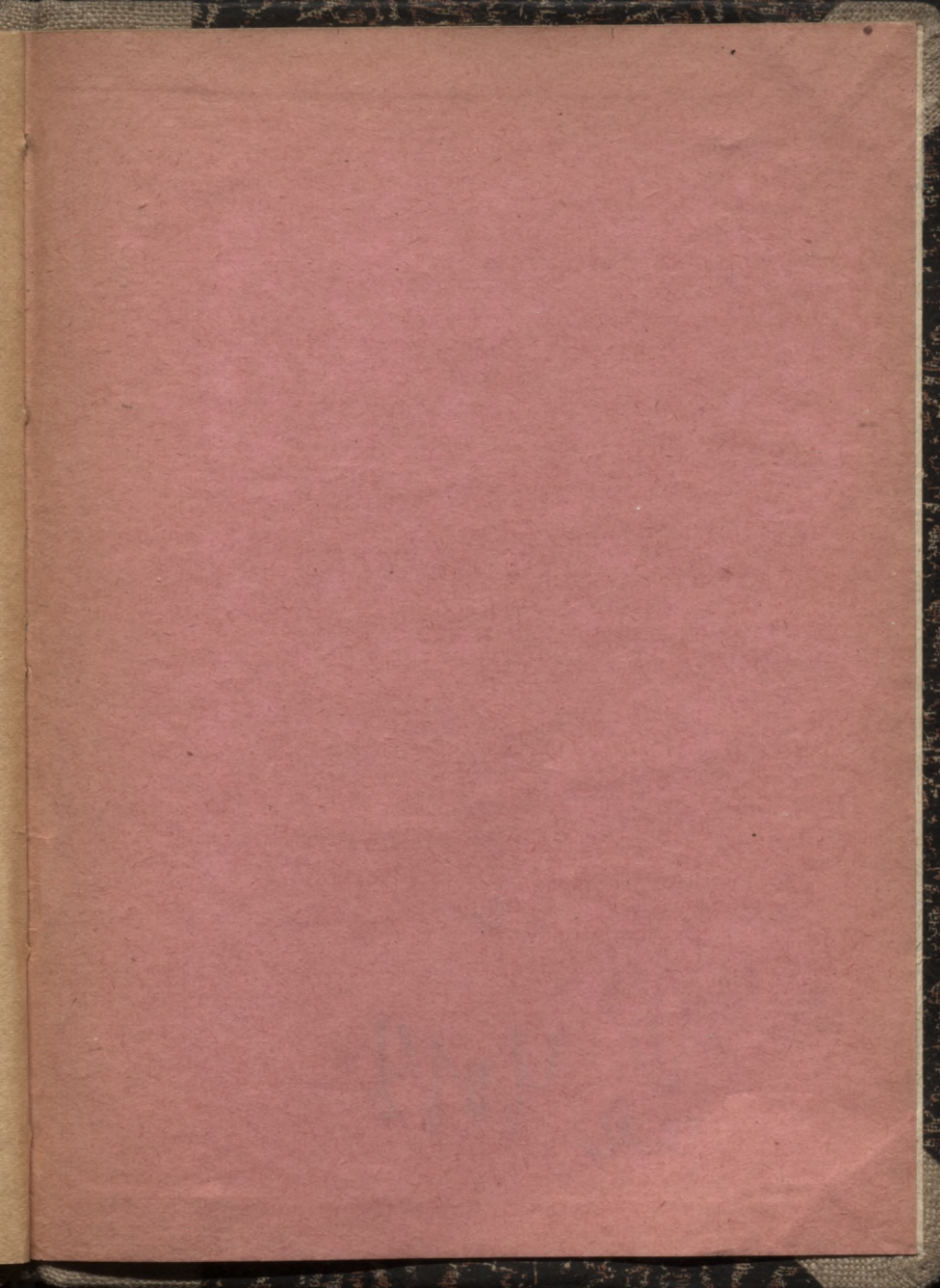
šonibu, jo wixi zex iſſpeest wehl wairak. Jau laikus fatram beedrim ſewi janoruhda. Glehuma nedriktst buht. No glehwuma iſaug nodewiba, kaſ ſimtkahrt launaka par wiſbreeſmigakām mokam, wiſſchauſmigako nahwi preektſch ikweena ihſta komunista un rewoluzionara. Rewoluzionara droſme, apdomiba, iſturiba, konſpirazija, ſlepeniba, leelee pajaules pahmeidoſchanas mehrki, par kureem eet zihnâ ſtrahdneeku ſchkira un wiſa darba tauta — muhſu eerotſchi zihnâ pret burſchuasijas warmahzibu.

Strahdneezibas uſwara ir droſcha un neapſchaubama. Tikai ſchi uſwara nenahks beſ zihnas un upureem no ſtrahdneeku puſes. Schee upuri buhs maſaki, ja ſtrahdneeku maſas zihnâ ees weenotas un apſinigas. Wehl maſaki upuri buhs, ja beedri ſtingri eewehros pagrihdes poſiziju ſtrategiju, taſ ir, konſpiraziju. No zihnas iſwairitees war atſewiſchki ſtrahdneezibas lozekki, un war tapt pat par burſchuasijas ſpeegeem; tikai ſtrahdneeku ſchkira wiſâ wiſumâ no zihnas iſwairitees newar.

Zihna ir neiſbehgama. Tadehl ſtrahdneekem un pirmâ weekâ komunſteem jabuht gataweem uſ zihnu. Yet zihnu un uſwaru jazenſchas ſaſneegt ar maſak upureem. Tadehl ſtingri jaeewehro taſ, par ko runajam ſchâi grahmatinâ.

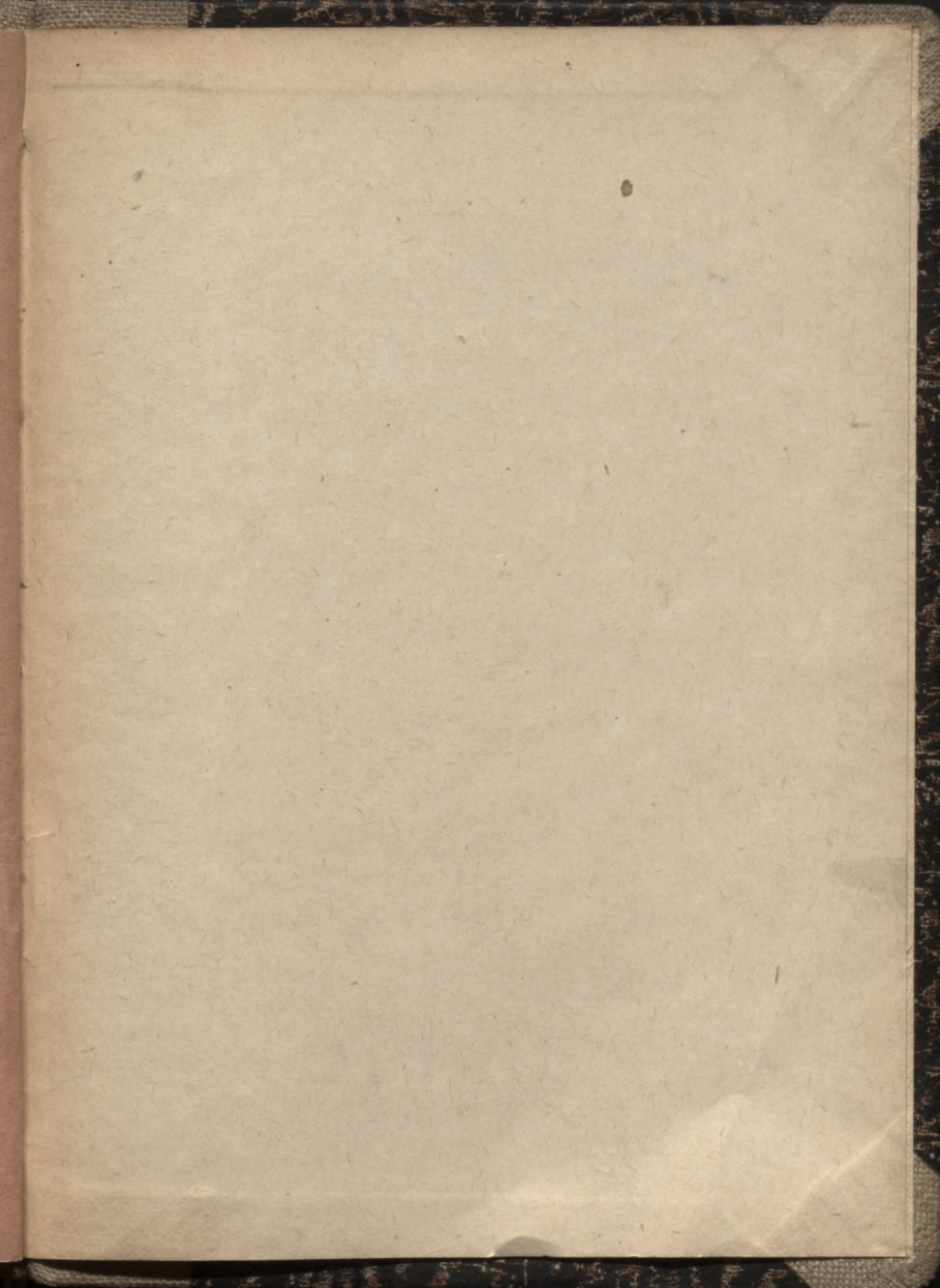
La 4018

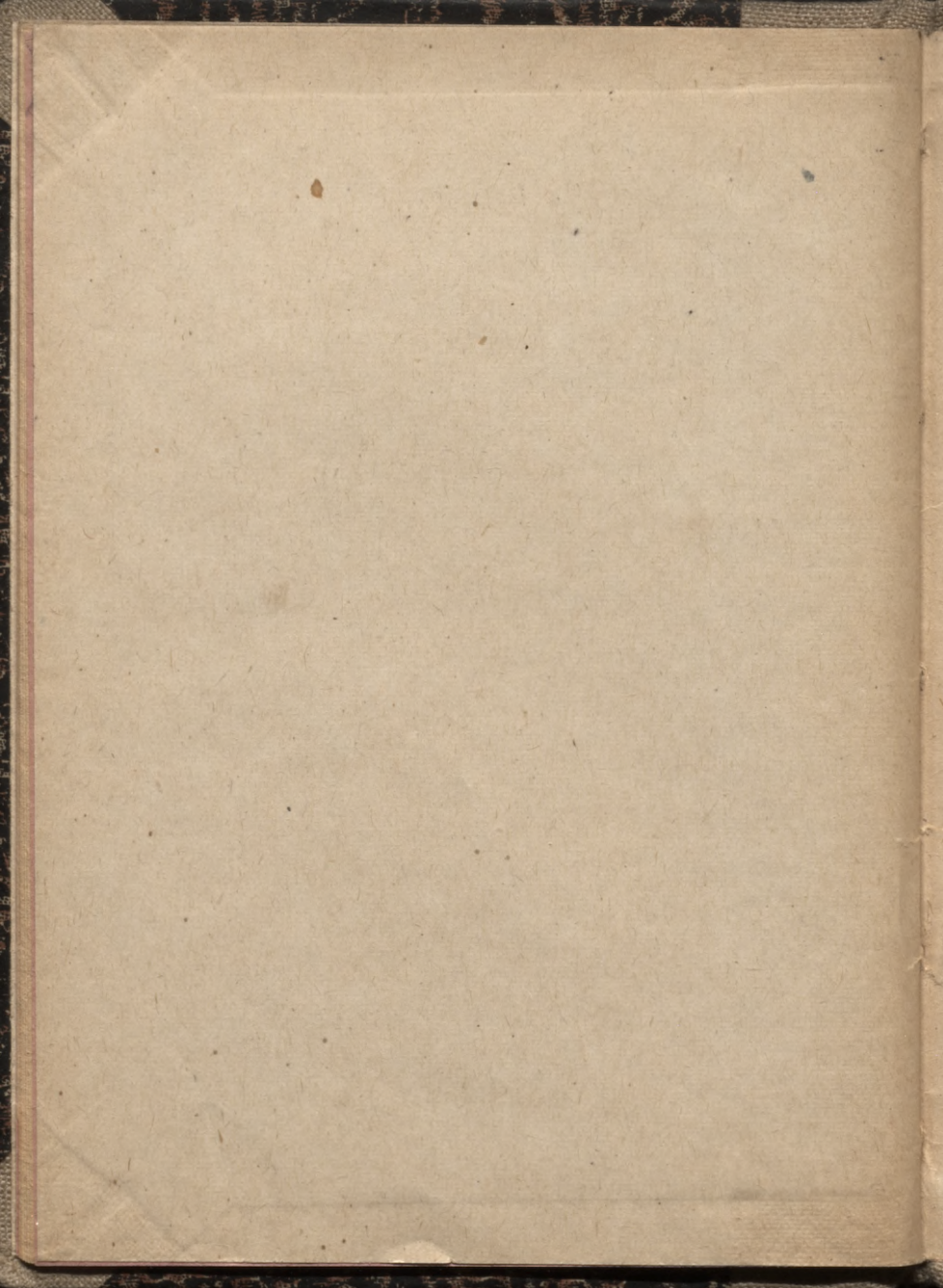

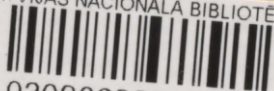
0.60

La 4018

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309069238